

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 11.7.2007
KOM(2007) 407 galutinis

KOMISIJOS ATASKAITA

apie 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos įgyvendinimą nuo 2005 m.

[SEK(2007) 979]

1. METODAS

Remdamasi 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos¹ 34 straipsniu, Komisija pateikė pakeistą ataskaitą, kurioje vertinamas visų valstybių narių² šio teisės akto (toliau – pagrindų sprendimas) taikymas.

Ši antroji ataskaita yra atsakas į 2005 m. birželio 2 d. posėdžiavusios Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos³ raginimą šį vertinimą atnaujinti 2007 d. birželio 1 d., atsižvelgiant į Bulgarijos ir Rumunijos įstojimą 2007 d. sausio 1 d. Šioje ataskaitoje Komisija taiko bendruosius vertinimo kriterijus, kurie paprastai taikomi vertinant pagrindų sprendimų įgyvendinimą (naudingumas, aiškumas ir teisinis tikrumas, visiškas taikymas ir perkėlimui į nacionalinę teisę nustatyto laikotarpio paisymas)⁴ ir kriterijus, būdingus tik arešto orderiui: teisminis pobūdis, veiksmingumas ir spartumas.

Rengdama šią ataskaitą Komisija daugiausia rėmėsi valstybių narių jai pateiktomis naujomis arešto orderio įgyvendinimo nacionalinėmis nuostatomis, valstybių narių paskelbtomis pastabomis apie pirmąją ataskaitą⁵ ir Tarybos generalinio sekretoriato pateikta papildoma informacija, visų pirma atsakymais į Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės kitoms valstybėms narėms parengtą statistinį klausimyną⁶ ir Belgijos⁷, Danijos⁸ bei Estijos⁹ parengtomis išslaptintomis vertinimo ataskaitomis. Komisija taip pat palaikė dvišalį dialogą su paskirtais nacionaliniais ryšių palaikymo punktais ir dalyvavo Europos Parlamento su nacionaliniais parlamentais šia tema surengtame dialoge¹⁰.

2. VERTINIMAS

2.1. Įsigaliojusi praktika, nepaisant pradinių perkėlimo į nacionalinę teisę sunkumų

Arešto orderis naudojamas sėkmingai. Šioje ataskaitoje nurodoma, kaip nuolat dažnėjo orderio naudojimas, praktiškai teikiantis teisėjams galimybę lengviau pasiekti, kad asmenys būtų perduoti laikantis privalomų terminų, kurie yra daug trumpesni, palyginti su įprastinėmis ekstradicijos procedūromis (žr. 2.1.1). Tačiau šioje ataskaitoje Komisija pabrėžia kai kuriais atvejais dėl konstitucinių reikalavimų iškilusius perkėlimo į nacionalinę teisę sunkumus, kurie turėjo būti įveikti 2005 m. (2.1.2).

---

¹ OL L 190, 2002 7 18, p. 1.

² 2005 m. vasario 23 d. COM(2005) 63 ir SEC(2005) 267, kuriuos pakeitė COM(2006) 8 ir SEC(2006) 79.

³ 2005 m. birželio 3 d. Tarybos pranešimas spaudai Nr. 8849/05, p. 10 ir 2005 m. gegužės 19 d. dokumentas Nr. 8842/1/05.

⁴ 2001 m. gruodžio 13 d. COM(2001) 771, 1.2.2 punktą.

⁵ 2005 m. rugsėjo 2 d. COPEN 118.

⁶ 2005 m. balandžio 15 d. COPEN 75.

⁷ 2007 m. sausio 3 d. 16454/1/06 REV1 COPEN.

⁸ 2006 m. gruodžio 6 d. 13801/1/06 REV1 COPEN.

⁹ 2007 m. vasario 20 d. 5301/01/07 REV1 COPEN.

¹⁰ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai dėl Europos arešto orderio, dokumentas Nr. 2005/2175(INI).

2.1.1. Europos arešto orderio naudojimas tapo įprasta praktika.

Bendras valstybių narių pateiktų prašymų skaičius smarkai padidėjo. Todėl Europos arešto orderis ne tik beveik pakeitė ekstradicijos procedūrą Europos Sąjungoje, bet dėl savo privalumų tapo daug plačiau naudojamas. Likę atvejai, kai orderis netaikomas, yra daugiausia susiję su tam tikrais apribojimais:

- Europos arešto orderio taikymas pereinamuoju laikotarpiu (FR, IT ir AT dėl 32 straipsnio pateikė tinkamus, o CZ, LU ir SI neteisingus pareiškimus). Tačiau Italijos įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad jo nuostatos taikomos tik prašymams vykdyti Europos arešto orderius, kurie išduoti ir gauti jam įsigaliojus, t. y. nuo 2005 m. gegužės 14 d.; tai neatitinka pagrindų sprendimo. CZ ir LU padaryti pareiškimai nėra suderinami su pagrindų sprendimo 32 straipsniu, nes jie yra susiję su Europos arešto orderiais, kurių ir išduodančios, ir vykdančiosios valstybės narės yra CZ ir LU. CZ šį sunkumą išsprendė priėmusi perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymo pataisą, kuri įsigaliojo 2006 m. liepos 1 d. Be to, CZ dabar priima ir išduoda arešto orderius dėl nusikalstamų veikų, padarytų iki 2004 m. lapkričio 1 d., išskyrus padarytus CZ piliečių. Čekijos piliečių perdavimas dėl nusikalstamų veikų, padarytų iki 2004 m. lapkričio 1 d., gali vykti tik taikant Europos konvenciją dėl ekstradicijos ir jos 1975 m. spalio 15 d. bei 1978 m. kovo 17 d. protokolus. Tačiau Čekijos piliečių perdavimui dėl nusikalstamų veikų, padarytų po 2004 m. lapkričio 1 d., toliau taikomas abipusiškumo principas;
- piliečių perdavimas (33 straipsnis / AT, kuri apie tai pranešė Tarybai, ir taip pat DE dėl 2005–2006 m. dalies, CY leidžia perduoti savo piliečius, kurie padarė nusikalstamas veikas tik po 2004 m. gegužės 1 d., o CZ – piliečius, padariusius nusikalstamas veikas tik po 2004 m. lapkričio 1 d.). 2006 m. lapkričio 7 d. pakeitus įstatymą, galima perduoti PL piliečius, tačiau visada taikoma dvigubo baudžiamumo kontrolė.

Nors nėra visoms valstybėms narėms bendros statistinės priemonės, jų siunčiami duomenys patvirtina, kad Europos arešto orderio naudojimas tapo įprastas, o bendros tendencijos rodo, kad procedūra yra veiksminga.

Per 2005 m. duomenis pateikusios¹¹ 23 valstybės narės išdavė 6900 orderių, t. y. dvigubai daugiau, palyginti su 2004 m. 1770 atvejų ieškomas asmuo buvo surastas ir areštuotas. Neoficialūs 2006 m. duomenys patvirtina kasmet didėjančią orderio naudojimo tendenciją.

Orderiai daugiausia buvo perduodami per Interpolą (58 % išduotų orderių) ir (arba) per Šengeno informacinę sistemą 13 valstybių narių, kurios turi prieigą prie sistemos (52 % bendro orderių skaičiaus). Likusiais atvejais Europos arešto orderiai daugiausia būdavo tiesiogiai siunčiami susijusioms valstybėms narėms¹². 23 valstybės narės nurodė, kad bendras gautų Europos arešto orderių skaičius yra

¹¹ BE ir DE negalėjo pateikti 2005 m. duomenų (2006 m. birželio 30 d. COPEN 52 9005/4/06 REV 4 ir 2007 m. sausio 18 d. REV 5).

¹² 58 % ir 52 % suma yra daugiau negu 100 %, nes tas pats orderis gali būti siunčiamas keliais skirtingais kanalais.

daugiau kaip 8500, t. y. daugiau negu išduota, nes Europos arešto orderis gali būti siunčiamas daugiau negu vienai valstybei narei.

2005 m. 23 minėtose valstybėse narėse pagal Europos arešto orderį buvo areštuota daugiau negu 1770 ieškomų asmenų. Daugiau kaip 86 % areštuotų asmenų (1532 asmenys) buvo faktiškai perduoti orderį išduodančiai valstybei narei (palyginti su 60 % 2004 m.). 2005 m. pusė perduotų asmenų (palyginti su trečdaliu 2004 m.) sutiko būti perduoti. Daugiau kaip penktadalis 2005 m. Europos Sąjungoje perduotų asmenų buvo sutikimą perduoti davusios valstybės narės piliečiai (arba gyventojai), o pagrindų sprendimo 5 straipsnio 3 dalyje numatyta garantija taikyta pusėje atvejų.

Kito pobūdžio garantijų, kurių galima reikalauti priimant nuosprendį *in absentia* arba priimant nuosprendį dėl įkalinimo iki gyvos galvos, prašoma retai, išskyrus tam tikras valstybes nares, pavyzdžiui, NL, kuri nuolat jų prašo, o tai vykdančiosioms šalims kelia problemų.

2005 m. turimi bendri duomenys apskritai patvirtina, kad naudojant Europos arešto orderį perdavimas vyksta daug greičiau negu anksčiau. Pagal senąją ekstradicijos procedūrą prašymai būdavo įvykdomi vidutiniškai per metus, o dabar terminas sutrumpėjo iki mažiau negu 6 savaičių arba netgi dažniais atvejais¹³ 11 dienų, kai asmuo sutinka būti perduotas (2004 m. atitinkamai apie 45 dienas ir 15 dienų). Tačiau šis vidurkis negali nublėpti fakto, kad tam tikros šalys (IE ir UK) užtrunka daug ilgiau ir netgi viršija pagrindų sprendime nustatytus ilgiausius terminus, dėl ko Komisija labai apgailestauja. 2005 m. Komisija pastebėjo apie 80 atvejų (vos 5 % perdavimo atvejų), kai nebuvo laikytasi pagrindų sprendimo 17 straipsnio 4 dalyje nustatyto termino. Komisija pažymi, kad nors tam tikros šalys nuolat praneša Eurojustui apie visus uždelsimus, tai pasakytina ne apie visas šalis, ir ragina visas valstybes nares dėti reikiamas pastangas.

Jeigu iš esmės prie pagrindų sprendimo (8 straipsnio) pridėta Europos arešto orderio forma tenkina beveik visas valstybes nares, patirtis rodo, kad su asmens tapatybės nustatymu ir nusikalstamos veikos apibūdinimu susijusios dalys turi būti pildomos ypač atidžiai¹⁴. Taip pat būtina pažymėti, kad Europos teisminis tinklas paskelbė informaciją internete, kad būtų lengviau nustatyti kompetentingas nacionalines teismines institucijas (10 straipsnio 1 dalis)¹⁵ ir kad Eurojustas paskelbė sprendimų dėl konkuruojančių Europos arešto orderių priėmimo gaires (16 straipsnio 2 dalis)¹⁶.

2.1.2. *Dėl konstitucinių reikalavimų kilę perkėlimo į nacionalinę teisę sunkumai tam tikrose valstybėse narėse jau įveikti.*

2005 m. ir 2006 m. dėl teisės normų kolizijos pagrindų sprendimas negalėjo būti visapusiškai taikomas visoje Europos Sąjungoje. 2005 m. tam tikrose valstybėse narėse (PL, DE, CY) visos arba kai kurios nacionalinės įgyvendinimo nuostatos buvo pripažintos prieštaraujančiomis konstitucijai. Komisija džiaugiasi galėdama pranešti, kad šie sunkumai įveikti ir kad šiandien nebėra kliūčių taikyti Europos arešto orderį.

¹³ IE statistiniai duomenys (atsakymas į 7.2 klausimą – „nuo savaitės iki metų“) neįtraukti (2006 m. birželio 30 d. COPEN 52 REV 4).

¹⁴ 2006 m. kovo 31 d. RJE 6.

¹⁵ <http://www.ejn-crimjust.eu.int>.

¹⁶ 2004 m. metinės Eurojusto ataskaitos II priedas.

Pirmuoju atveju (PL) tik įstatymo nuostata, pagal kurią leidžiamas šalies piliečių perdavimas, laikyta prieštaraujančia konstitucijai (55 straipsnio 1 dalis). Tačiau ši nuostata buvo toliau taikoma iki 2006 m. lapkričio 6 d., t. y. Konstitucinio Teismo nustatyto termino, iki kurio vyriausybė Konstituciją turėjo suderinti su Europos įsipareigojimais¹⁷. Per šį laikotarpį PL toliau perdavinėjo savo piliečius. 2006 m. lapkričio 7 d. peržiūrėjus Konstituciją, padaryti Lenkijos Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimai. Nors pakeitimai įsigaliojo tik 2006 m. gruodžio 26 d.¹⁸, Konstitucinio Tribunolo sprendimu Konstitucijos naujas 55 straipsnis pradėtas tiesiogiai taikyti Lenkijos teisėje nuo 2006 m. lapkričio 7 d.

Antruoju atveju (DE) Konstitucinis Teismas nusprendė, kad dėl tam tikrų pagrindiniam įstatymui prieštaraujančių nuostatų būtina anuliuoti visą įstatymą, kuris buvo priimtas siekiant vykdyti Europos arešto orderį. Nuo 2005 m. liepos 18 d. iki 2006 m. rugpjūčio 2 d., kai įsigaliojo naujasis Vokietijos perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas, DE nustojo perduoti ir netgi išduoti savo piliečius. Kitus ieškomus asmenis DE sutiko perduoti tik pagal ekstradicijos procedūrą. Tačiau DE toliau išdavinėjo Europos arešto orderius kitoms valstybėms narėms¹⁹.

Dėl tokios padėties tam tikrą laikotarpį vyravo precedento neturintis teisinis netikrumas. Dvi valstybės narės (ES ir HU), remdamosi abipusiškumo principu, per minėtą laikotarpį atsisakė pripažinti toliau DE išduodamus Europos arešto orderius. ES ir HU laikėsi nuomonės, kad nustojusi taikyti abipusio pasitikėjimo principą, DE nebeturėjo teisės mainais prašyti kitų valstybių narių tenkinti prašymus perduoti DE pilietybės neturinčius asmenis. Padėtis pasikeitė 2006 m. rugpjūčio 2 d., kai įsigaliojo 2006 m. liepos 20 d. priimtas naujasis perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas.

Trečiuoju atveju (CY) Aukščiausiasis Teismas patvirtino, kad Kipro piliečių perdavimas prieštarauja Konstitucijai, ir įpareigojo Vyriausybę, kaip ir PL atveju, peržiūrėti Konstituciją, kurios pakeitimai įsigaliojo 2006 m. liepos 28 d.²⁰ Tačiau naujuoju 11 straipsniu, kuris buvo pakeistas, įvedamas laiko apribojimas: perduoti piliečius galima tik tais atvejais, kai nusikalstama veika padaryta po CY įstojimo į Europos Sąjungą, t. y. 2004 m. gegužės 1 d. Be to, pagal peržiūrėtą Konstituciją suteikiama galimybė išduoti Kipro piliečius dėl nusikalstamų veikų, padarytų jau peržiūrėjus Konstituciją, remiantis CY ratifikuotomis tarptautinėmis konvencijomis.

Taip pat tikslinga pažymėti, kad kai kuriose valstybėse narėse (CZ²¹, EL, PT ir t. t.), priešingai, aukštesnės instancijos teismai patvirtino nacionalines nuostatas, pagal kurias leidžiama perduoti piliečius. Šiuo atžvilgiu CZ Konstitucinis Teismas laikėsi veiksmingam pagrindų sprendimo įgyvendinimui palankios pozicijos. 2006 m. gegužės 3 d. sprendime Konstitucinis Teismas atsisakė anuliuoti su Europos arešto

---

¹⁷ 2005 m. balandžio 27 d. Konstitucinio Teismo sprendimas (PL) P 1/05, paskelbtas Konstitucinio Tribunolo 2005 m. sprendimų oficialaus leidinio (*Orzecznictwie Trybunalu Konstytucyjnego. Zbiór urzędowy*) A serijoje Nr. 4, 42 punktą.

¹⁸ Lenkijos Baudžiamojo proceso kodekso 607p, 607t ir 607w straipsniai.

¹⁹ 2005 m. liepos 18 d. Konstitucinio Teismo sprendimas (DE) BvR 2236/04, kurį taip pat galima rasti 58 NJW (*Neue Juristische Wochenschrift*) 2289 (2005 m.).

²⁰ 2005 m. lapkričio 7 d. Aukščiausiojo Teismo (CY) sprendimas Ap. Nr. 294/2005 (santrauką anglų kalba galima rasti 2005 m. lapkričio 11 d. Tarybos dokumente Nr. 14285/05).

²¹ 2006 m. gegužės 3 d. Konstitucinio Teismo sprendimas 434/2006 Sb.

orderiu susijusį perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymą primindamas, kad Europos Sąjungos valstybės narės privalo abipusiškai pasitikėti viena kitos teisinėmis sistemomis, įskaitant baudžiamosiose bylose, ir kad Čekijos piliečiai, būdami Europos piliečiai, turi tiek vykdyti su tokiu statusu susijusius įsipareigojimus, tiek naudotis suteiktomis teisėmis. Todėl laikinas Čekijos piliečio perdavimas siekiant jį nuteisti arba skirti jam bausmę neprieštaruoja Čekijos Konstitucijai, kuri negali būti laikoma kliūtimi veiksmingam Europos teisės normų perkėlimui.

Taip pabrėžiama, kad apskritai valstybės narės turi stengtis derinti savo nacionalines teisės sistemas siekdamos perkelti pagrindų sprendimus. Būtina atsizvelgti į tai, ką Teisingumo Teismas nurodė atsakyme į Belgijos Arbitražo Teismo prašymą priimti preliminarų nutarimą dėl Europos Sąjungos sutarties 35 straipsnio pagrindo.

Šioje byloje atveju ne pelno organizacija *Advocaten voor de Wereld* pateikė skundą Belgijos Arbitražo Teismui dėl 2003 m. gruodžio 19 d. įstatymo²², kuriuo į BE teisę perkeliamas pagrindų sprendimas, nurodydama, kad jis yra nesuderinamas su Belgijos Konstitucijos 10 ir 11 straipsniais. Konstitucinis Teismas sustabdė bylos nagrinėjimą ir du klausimus perdavė Teisingumo Teismui, kad jis priimtų preliminarų nutarimą dėl pagrindų sprendimo suderinamumo su ES sutarties 34 straipsnio 2 dalies b punktu, kuriame numatoma, kad pamatiniai sprendimai priimami tik siekiant suderinti valstybių narių įstatymus bei kitus teisės aktus, ir dėl dvigubo baudžiamumo kontrolės panaikinimo suderinamumo su ES sutarties 6 straipsnio 2 dalimi, visų pirma dėl teisėtumo principų baudžiamosiose bylose ir minėta nuostata garantuojamos lygybės ir nediskriminavimo.

Generalinis advokatas Colomer išvadose nurodė, kad pagrindų sprendimas neprieštaruoja 34 straipsnio 2 dalies b punktui ir 2 straipsnio 2 daliai ir kad nepažeidžia nei teisėtumo principo baudžiamosiose bylose, nei lygybės ir nediskriminavimo principų. Sprendime²³ Teismas laikėsi generalinio advokato nuomonės ir atmetė visus *Advocaten voor de Wereld* pateiktus argumentus.

Todėl pagrindų susitarimu įvestos perdavimo sistemos rezultatai yra daugiausia teigiami.

2.2. Daugiausia teigiami perkėlimo į nacionalinę teisę rezultatai

2.2.1. Naujos įgyvendinimo priemonės, apie kurias pranešta nuo 2005 m.

Naujos nacionalinės įstatyminės priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės, padėjo visų pirma aiškiai apibrėžti teisinį pagrindą, sudarantį sąlygas nacionaliniu lygmeniu:

- perimti ieškomo asmens nuosprendžio vykdymą (4 straipsnio 6 dalis / BE)²⁴;
- laikinai areštuoti asmenį, kurio paiešką per Interpolą paskelbė valstybė narė, kuri kol kas nėra Šengeno informacinės sistemos šalis (9 straipsnio 3 dalis / NL, SE, PL)²⁵;

²² 2003 m. gruodžio 22 d. *Moniteur belge*, 2 leid., p. 60075.

²³ 2007 m. gegužės 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-303/05, dar nepaskelbtas Rinkinyje.

²⁴ Pirmos ataskaitos 2.2.1 pastraipa.

²⁵ Pirmos ataskaitos 2.2.2 pastraipa.

- sudaryti sąlygas šalutiniam perdavimui (už nusikalstamas veikas, kurios ne visos patenka į pagrindų sprendimo taikymo sritį) (HU)²⁶.

Šios priemonės tenkina pirmoje ataskaitoje nustatytus poreikius ir taikomos praktiškai. Tokių sąlygų dar nesudariusios valstybės narės turėtų jas laikyti gerąja praktika.

Taip pat pažymėtina, kad:

- CZ pakeitė perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymą, kad Europos arešto orderis visapusiškai įsigaliotų atgaline data²⁷. Pakeitimas įsigaliojo 2006 m. liepos 1 d. Kaip nurodyta pirmiau, vis dar lieka apribojimas Čekijos piliečiams, nes arešto orderis vis dar negali būti išduodamas dėl piliečių nusikalstamų veikų, padarytų iki 2004 m. lapkričio 1 d.;
- DE naują perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymą priėmė 2006 m. liepos 20 d. 2006 m. rugpjūčio 2 d. įsigaliojęs įstatymas yra suderinamas su pirmiau minėtu Konstitucinio Teismo sprendimu. Vokietijos naujojo įstatymo 80 straipsnyje, kurio aiškinimas suderinamas su Konstitucinio Teismo sprendimu, vis dėlto numatyta, kad „mišriais“ atvejais, kai nėra aišku, kokie nacionaliniai arba kitos šalies teisės aktai turėtų būti taikomi, turėtų būti atliekama dvigubo baudžiamumo kontrolė, o tariamos nusikalstamos veikos sunkumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į bylos nagrinėjimo veiksmingumą, o tokia nuostata yra aiškiai nesuderinama su pagrindų sprendimu;
- MT priėmė 2006 m. rugsėjo 19 d. įsigaliojusį naują įstatymą, keičiantį MT perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymą, susijusį su Europos arešto orderiu.

Remdamasi pirmąja Komisijos ataskaita, SI išreiškė ketinimą keisti įstatymus, kaip CZ, kad visapusiškai įtvirtintų Europos arešto orderį. 2007 m. birželio 1 d. pakeitimas dar nebuvo priimtas.

2.2.2. *Po pirmo vertinimo pateiktos pastabos ir nauja informacija*

Dauguma valstybių narių atsakymus į Komisijos pirmąją ataskaitą pateikė raštu. Tarybos²⁸ paskelbtos valstybių narių pastabos paskatino Komisijos tarnybas iš dalies peržiūrėti prie šios ataskaitos pridedamą dokumentą. Daugiau negu pusę pastabų sudaro informacija, kurią valstybės narės jau anksčiau turėjo perduoti Komisijai pagal pagrindų sprendimo 34 straipsnį; ketvirtadalis informacijos yra faktinės arba aiškinimo klaidos pirmojoje ataskaitoje, o likusi dalis yra vertinimai, kuriems Komisija negali pritarti, arba yra paprastos pastabos.

Atsižvelgiant į šias pastabas, nors Komisijos peržiūrėtos pirmosios ataskaitos bendrosios išvados tebėra aktualios, perkėlimo į nacionalinę teisę rezultatai yra kur kas geresni. Tačiau būtina ir toliau dėti daugiau pastangų laikantis pagrindų sprendimo.

²⁶ 1957 m. gruodžio 13 d. Europos Tarybos Europos konvencijos dėl ekstradicijos 2 straipsnis.

²⁷ Pirmos ataskaitos 2.1.1 pastraipa.

²⁸ http://ue.eu.int/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?lang=FR&cmsid=545&id=66.

2.2.3. Būtina dėti daugiau pastangų

Nors valstybės narės nuo 2005 m. pagerino pagrindų sprendimo perkėlimą į nacionalinę teisę, kuris apskritai yra patenkinamas, Komisijos ankstesnėje ataskaitoje pabrėžti pagrindiniai trūkumai išliko.

Apmaudu, kad be pirmiau minėtų problemų, susijusių su laikinu Europos arešto orderio taikymu (CZ ir PL dėl savo piliečių, LU, SI) ir piliečių perdavimu (CY), būtina atkreipti dėmesį į šiuos perkėlimo į nacionalinę teisę sunkumus:

- minimalios laisvės atėmimo bausmės arba įkalinimo trukmės keitimas (2 straipsnis / NL, AT, PL; 4 straipsnio 7 dalies b punktas / UK);
- vėl įvesta dvigubo baudžiamumo kontrolė, taikoma visam 32 kategorijų nusikalstamų veikų sąrašui (2 straipsnis / IT) arba vienai kategorijai (BE, SI²⁹, UK – kai dalis nusikalstamos veikos padaroma šalies teritorijoje, PL nuolat vykdoma, kai nusikalstamą veiką padaro jos piliečiai);
- vykdomojo organo kaip visiškai (6 straipsnis / DK) ar iš dalies (DE, EE, LV, LT) kompetentingos teisminės institucijos paskyrimas;
- sprendimų priėmimo galios suteikimas centrinėms institucijoms, taip viršijant pagrindų sprendime numatytą paprastą padėjėjos vaidmenį, kurį galima joms suteikti (7 straipsnis / EE, IE, CY);
- Europos arešto orderio privalomo nevykdymo pagrindų keitimas (3 straipsnio 1 dalis / DK, IE); (3 straipsnio 2 dalis / IE), arba nustatomas atsisakymo vykdyti pagrindas, viršijant pagrindų sprendimo taikymo sritį (1 straipsnio 3 dalis / EL, IE, IT, CY, PL) arba į ją nepatenkantis, pavyzdžiui, grindžiamas pagrindų sprendime aiškiai atmetų sutarčių arba konvencijų taikymu (3 straipsnis / NL, UK). Tačiau naujajame MT įstatyme, kuriuo keičiamas su Europos arešto orderio perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymas, panaikinami tam tikri atsisakymo vykdyti pagrindai, pavyzdžiui, pagrindas paremti neteisingsomis ir engėjiškomis aplinkybėmis, numatytais nacionalinio įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje;
- papildomų sąlygų reikalavimas (5 straipsnio 1 dalis / MT, UK; 5 straipsnio 3 dalis / NL, IT) arba formoje nepaminėtos informacijos arba dokumentų reikalavimas (8 straipsnio 1 dalis / CZ, IT, MT). Komisijai pranešta, kad 2006 m. gegužės 19 d. Teisingumo ministerijos aplinkraštyje, kuris pagal Čekijos įstatymus laikomas įstatymine priemone, nurodyta, kad Europos arešto orderiui išduoti naudojama pagrindų sprendime pateikta forma. Be to, prašymą suteikti papildomos informacijos Čekijos teisminės institucijos pateikia tik tuomet, kai jos yra išduodančiosios institucijos. Tačiau praktikoje kai kurios šalys (UK, IE) beveik nuolat prašo papildomos informacijos arba netgi reikalauja, kad arešto orderis būtų išduodamas iš naujo, o toks reikalavimas sukelia problemų toms šalims, pagal kurių įstatymus to daryti neleidžiama ir dėl ko smarkiai pailgėja bylos nagrinėjimas;

---

²⁹ 2007 m. SI planuojamas įstatymo projektas.

- įvedami laiko apribojimai, taikomi perduodant piliečius (4 straipsnio 6 dalis / CZ ir PL, kai perduodami PL piliečiai) arba vėl įvedama dvigubo baudžiamumo kontrolė (5 straipsnio 3 dalis / NL, PL) ir kitoje valstybėje narėje skirtos baudmės perkvalifikavimas (CZ, NL, PL);
- netikslus procedūros laikymasis registruojant ieškomo asmens sutikimą (13 straipsnis / DK, 14 straipsnis / DK);
- skirtinga šalutinio perdavimo praktika (atvejai, kai Europos arešto orderis yra susijęs ne tik su pagrindų sprendime nurodyta nusikalstama veika, bet ir kitomis veikomis, nepatenkančiomis į pagrindų sprendimo taikymo sritį) dėl aiškios nuostatos pagrindų sprendime trūkumo (16 straipsnis). Toks perdavimas galimas mažiausiai 9 valstybėse narėse ((DK, DE, EE, ES, FI, LV, LT, AT, SE). Prancūzijoje teismai sprendžia, ar galimas toks perdavimas, nes įstatymuose tokių atvejų nėra numatyta;
- neribojamas laikotarpis, per kurį aukštesnės instancijos teismai turi priimti sprendimus (17 straipsnis / CZ, MT, PT, SK, UK), arba kai ilgiausias laikotarpis viršija nustatytas 60 dienų (BE) arba 90 dienų laikotarpį kasacijos atveju (FR, IT).

3. IŠVADA

Ši ataskaita patvirtina bendras išvadas dėl 2004 m. Nepaisant pirminio uždelsimo, trukusio iki 16 mėnesių (IT) ir bent dviejose valstybėse narėse kilusių sunkumų dėl konstitucinių reikalavimų (DE tam tikru laikotarpiu 2005 m. ir 2006 m., CY), pagrindų sprendimas įgyvendinamas sėkmingai. Europos arešto orderis veikia visose valstybėse narėse, įskaitant BU ir RO nuo 2007 m. sausio 1 d. Arešto orderio teigiamas poveikis teisminei kontrolei, veiksmingumui ir spartumui jaučiamas kasdien, visada visapusiškai gerbiant pagrindines teises.

2005 m. sprendimo perkėlimas į nacionalinę teisę akivaizdžiai pagerėjo, tačiau ne visur. Valstybių narių, kurios turi toliau dėti pastangas siekdamas visapusiškai laikytis pagrindų sprendimo, sąrašas tebėra ilgas (būtent CZ, DK, EE, IE, IT, CY, LU, MT, NL, PL, SI, UK).

Dėl savo pobūdžio dabartinis vertinimas nekenkia bet kokiems išsamiems taikymo tyrimams ateityje. Todėl Komisija taip pat visapusiškai dalyvauja abipusiam vertinime (porinė peržiūra), susijusiame su Europos arešto orderio taikymu, ir šioje ataskaitoje bei pridedamame priede mėgino akcentuoti pagrindų sprendimo įgyvendinimo 27 valstybėse narėse praktinius aspektus.